

درین جریده از هرگونه علوم و وقایع سیاسی و منافع دولتی و فوائد ملی بحث میشود

اداره خانه (ده افغان کابل)

قیمت سالانه

در داخل (۱۲) افغان

در خارج (۱۵) شلنگ

قیمت ششماهه

در داخل (۷) افغان

در خارج (۸) شلنگ

نصف قیمت

از طلبه و محصلین مکاتب

رایگان

برای مکاتب ملی و کتاب خانهای ملی و معاونین و وقایع نگاران (فخری)

امان افغان

۳۷ ۱۳ ۳ ع

رای تبدیل عنوان نیم افغانی فرستاده شود

قیمت یک شماره (۳۰) پول

وکیل سردیر و مدیر امان افغان
غلام احمد
در امور تحریر به بنام
اداره فرستاده شود
اداره در انتشار و اصلاح مقالات
وارده مختار است
هر هفته بیکبار نشر میشود
اگر آنکه درج نشود اعاده نمیشود

تاریخ شمسی ۲۷ جلی ۱۳۰۵ هجری (سه شنبه) تاریخ قمری ۱۳ رجب المرجب (۱۳۴۵) هجری

مخف و داع در دلگشا

و بار یابی بحضور اعلیحضرت غازی

به تقرب عنایت اعلیحضرت هایونی بجلال آباد جناحه
مقرر بود روز سه شنبه (۲۷) جدی ساعت ۱ - بعد از
ظهر نمای وزراء و مدیران دوائر برای عرض وداع بحضور
آنس ملو کانه بدعوت جای بار یاب و ساعت ۱/۲ عصر
اعلیحضرت هایونی به مخف مزبور حضور آورده بیانات ذیل
را ایراد فرمودند .

چون فردا بجلال آباد میرویم و همه میدانند که این سومین
دوره تقیبه ما است بجلال آباد و چندبار و خدا را شکر میکنم
که تحمل تقیبات ما برای بهبود و اصلاح این دو سمت نافع
آمده است . و بدین مناسبت اراده داریم اگر خدا خواسته
باشد در هر آینده دو نقطه مهم مملکت را که ترکستان و هرات
باشد نیز تقیبتش و رسانی نمائیم . و ما برای این موضوع رفتن
ما را از حالا میگوئیم که غرض ما از تقیبتش توییح و سرزنش
مناورین و حکام نیست، بلکه میخواهیم این آواز از حالا بگوش
آنها رسیده و هر گاه نقصی در کارات آنها باشد خود بخود
اصلاح شود، تا در نتیجه تقیبتش بالعکس مورد تقدیر و نوازش
ما واقع نشود .

در این سفر بجلال آباد اولاً خیال داریم چند روزی تفریح
نموده بعد به ملاحظه بودجه ۱۳۰۶ و امور انولا مشغول شویم
لطفاً این موقع که ما غایبیم وسال هم با آخر میرسد، لازم

است از اشخاصیکه بعضی خدمات کرده و طرف رضای ما واقع
شده اند تشکر و تقدیر نمائیم .

(۱) - بدین مناسبت اولاً از شاعری حضور ما که تمام
در عرصه ماموریتش جز فعالیت و کسب رضا ما منظوری
نداشته و همه وقته با ما همراه بوده است تشکر میکنم اگر چه
خدمات بی دربی و مسکته ناپذیر شاعری بسیار است که ما باید
بگوئیم ولی چون طبیعت قدری حلیل و هم وقت نیک است، لهذا
همین قدر اکتفا کرده این لقب اوشان را که چندان موزون
نیست بوزیر دربار تبدیل نمودیم، و علاوه نظر به تقدیر خدمات
زیاد و صداقتکارانه شان در این وقت نشان سردار اعلی هم بانها
داده و از خداوند جلیل توفیقات زیاده برایشان می خواهیم .

(۲) - غلام صدیق خان سرمنشی حضورم که در دوره
سفارت خود خدمات برجسته کرده و بیعتاً ما هر کس که دیده
اند نسبت به رویه اوشان بسفارت برلین رضایت دارند و
هم در این اواخر جناب اوشان در امضاء معاهده ما با آلمان
حصه مهمی دارند، لهذا بدین جهت و هم نظر به فعالیت و
وظیفه شناسی که در این اوقات بحضور خود مان از اوشان
مشاهده کرده ایم بیشتر طرف رضاء و اعتقاد ما واقع شده اند.
بنابراین متعمدله را بوکالت وزارت امور خارجه که یک
وظیفه مهمی است درین اثنا بیکه وزیر خارجه برای معالجه اش
بیاریس رفته است مقرر داشته و بخود او نشان سردار اعلی و به
دو نفر اعضای سفارت مذکور که غلام بیچی خان حاضر مدیر
شعبه اسلامی وزارت امور خارجه و محمد امین خان مدیر شعبه
ویژه امور خارجه باشد نشان استور درجه اول عنایت کردیم

(۳) - به محمود خان باورم که در خدمت محوله اثن خیزی جدیت نشان داده و در انقلاب اول سمت مشرقی فعالیت کرده اند نشان سردار اعلی داده و نسبت به تمامی خدمات او شان که در این وقت فرصت اظهار آن را ندارم خورسندم .

(۴) - چون سلطان احمد خان معین اول وزارت خارجه چه در آوان سفارت شان وجه در موقع معینی وزارت خارجه خدمات نهایت خوبی کرده اند من و وزارت خارجه از او شان رضای بانهم لهذا نشان سردار عالی باو شان داده و اظهار خوشنودی مبداریم .

(۵) - از محمد حسن خان مصاحب ما که رویه او را موافق اراده خود دیده ام نهایت خورسندم و بدین مناسبت يك طغرا نشان سردار عالی باو شان داده و از خداوند توفیقات کاملی برایش خواستارم .

(۶) - نظر به ابراز صداقت و کار گذاری مطبوع میرزا محمد ایوب خان سرمنشی که اگر مثل جناب غلام صدیق خان شخصی عوض آنها نیامده بود کار ما بدین خوبی پیش نمیرفت لهذا به ملاحظه فوق نشان سردار عالی بانها داده و البته خدماتیکه در این موقع نسبت به امور شخصی ما که همچو شخص لازم داشت کرده و می کنند بسیار خوشنود هستم . و عوض آنها به معینی وزارت مالیه میرزا غلام معروف خان را تعیین نمودیم .

(۷) - به علی محمد خان معین معارف نسبت بخدمات او در وزارت معارف و سید قاسم خان ژنرال کونسل بسبب خدماتی که در موقع شارژ دافری سفارت ما در لندن کرده اند و محمد حسین خان مدیر پوسته و تلگراف که اهتمام زیادی به تمديد خط تلگراف کابل و قندهار نموده است نشان استور درجه اول دادیم . چون يك نوع قدردانی نسبت بخدمات بعضی اشخاص پیش آمد از این رو لازم است به کسانیکه بانها همکاری بوده اند نیز جائزه داده شود .

لذا بار محمد خان مشاور قانونی دائره تحریرات و میرزا نور محمد خان و محمد شریف خان پیش خدمت بانمی و سید میر خان و ولی محمد خان و محمد شریف خان در ایوب بانمی که هر کدام به وظیفه محوله شان کابلیق رسائی کرده اند نشان استور درجه دوم اعطا کردیم . و میر علی احمد خان را استور درجه سوم بخاتمه از خداوند متعال برای تمای مامورین افغانستان پیش از پیش ترقیات و افتخارات شاندار خواسته میجوایم . اگر چه من خیال کرده بودم به مناسبت این موقع باهر کدام شما صاحب ادراع تمجید و صرف میگویم و چون صاحب

قدری خوب نیست همه شما را بخدا می سپارم و البته تا آمدن ما وزیر صاحب حریبه بسمت و کالت کار خواهد کرد .

نپس بعد از چای نوشی بمحل ساعت ۱۰ خاتمه یافت . امان افغان بخضراتی که در نتیجه صداقت و فعالیت شان حائز این افتخارات شده اند تبریکات صمیمانه عرض میدارد .

ورود وزیر مختار جدید ایران

تشریف او شان بحضور شاهانه - نطق وزیر مختار جوابیه اعلیحضرت غازی

ع . ج آقای میرزا مهدی خان فرخ وزیر مختار جدید دولت عالیة ایران روز (۲۹) قوس ۱۳۰۵ مسیح السلامه وارد کابل گردیدند و تاریخ (۳۰) جدی بحضور اعلیحضرت معظم غازی مشرف شده اعتماد نامه شان را تقدیم داشتند نظریکه جلالت مآب مشار الیه در این موقع ایراد نمودند و جوابیه اعلیحضرت غازی قرار ذیل است .
نطق وزیر مختار

اعلیحضرتنا ! با کمال افتخار نامه اعلیحضرت هایون شاهنشاه متبوع مقمخ خود را مشعر بر انتخاب دوستدار به سمت وزیر مختار و ایلچی مخصوص در دربار باشوکت آن اعلیحضرت تقدیم میدارد این موهبت عظمی و نماینده گی در بای تخت دولت پادشاهی بهترین سعادت است که غایه مباحث و سر لوحه افتخارات و امتیازات دوستدار خواهد بود مخصوصاً از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران این ماموریت فرخنده به دوستدار محزون شده است که احساسات پر ادراکه شاهانه را بحضور مقدس آن اعلیحضرت تبلیغ و خاطر انور ملو کانه را اطمینان بد هم . که اراده سینه اعلیحضرت هایون شاهنشاه ایران به اعلی درجه به تشدید روابط و رویه دیرین دو دولت دوست همسایه و هم آئین معطوف و بهمین جهت بدوستدار امر اکید فرموده اند که باتمام قوا در تزئید روابط برادرانه دولتی کوشید و در استحکام علقای دو ملت و حفظ جامعه اسلامییت فدا کارانه مجاهدت نمایم تا در سایه بلند بانی آن دو پادشاه عظیم الشان که عالم اسلامیت به وجود مبارک شان زینت افزاست مناسبات دولتی روز افزون تقویت شود و دو ملت هم کیش همچو کار به برکت آن یکجبهی بروز کار در خشان تری نایل آیند . اعلیحضرتنا اینک از صمیم قلب عرضه میدارم که تمام مساعی دوستدار به اجرای این نیات مقدس مصروف و اطمینان کامل دارم که درین مجاهدت بتائیدات عالیة آن

اعلیحضرت مؤید و مستظلم خواهام بود . در خاتمه سلامت و برکت خود و خاندان معظم آن اعلیحضرت و سعادت دولت و امان نیراتمند افغان را در سایه ملو کانه از درگاه احدیت سئو می نمایم .

جوابیه اعلیحضرت هایونی

جناب وزیر مختار . من اعتماد نامه شما را با مسرت کامله پذیرفته و مشغوفم که برادر عزیزم اعلیحضرت شاهنشاه ایران شخص لایق را همچو شما بسمت وزیر مختار نماینده فوق العاده خود بدربار ما تعیین فرموده اند .

امید وارم در اثر حسن کفایت و کار دانی شما مناسبات در رویه صمیمانه دو دولت و ملت اسلامیة افغان و ایران مزید تر گشت مربوط و مستحکم شده برود . ضمناً بشما اطمینان میدهم که خود ما اولیای دولت ما بر تسهیل انجام مقاصد خیر خواهانه شما در همه وقت از مساعده و همراهی خود داری نخواهیم نمود . باقی طایف اعلیحضرت پهلوی و ترقی و آسایش ملت مجینه آن را همچنان که برای ملت عزیز خود آرزو دارم از خدا مسئلت می نمایم .

(ورود و تشریف)

طالبندر جلالتآب مسیو البرگوستاف مارشال^۳ ف ت وزیر مختار حکومت بیه فرانسه به تاریخ ۱۰ جدی مع السلامه وارد کابل شده و تاریخ ۱۶ جدی بحضور اعلیحضرت اقدس هایون اعتماد نامه شان را تقدیم کرده اند .

جناب معظم له لعلی را که در موقع تقدیم اعتماد نامه خود ایراد داشته اند با جوابیه اعلیحضرت هایونی قرار ذیل است .

نطق وزیر مختار

اعلیحضرتنا ! با کمال احترام اعتبار نامه حاتیکه توسط آن آقای رئیس جمهور مصمم شده اند که مرا بسمت سفیر فوق العاده لوزر مختاری به پیشگاه اعلیحضرت شما مامور نمایند تقدیم مقام خدمت را نهایت مبکرم از آنکه به پیشگاه پادشاهی مأمور ششم که با ملکت خود شان کمال علاقه دارند و نهایت درجه آرزو مندند که برای ملت خود شان تحصیل همه قسم ترقیات نمود فرمایند بدون اینکه در این خصوص کترین حلی استقلال ملکت وارد شود .

از اراده اعلیحضرت شما مقد ات افغانستان را بدست میزنم و امیدوارم اعلیحضرت به کامیابی پیوسته بود که دول

خارج از آن بخوبی مسبق شده اند دعا می کنم که کاریکه بدین حسن وجه شروع شده در آتیه که از روز دارم نزدیک باشد نتیجه کاملی برای نهایت درجه خوشبختی رعایای و فادار حق شناس اعلیحضرت به بخشد . اما راجع بخودم میتوانم بگویم که شریف ترین وظایف من اجرا کردن تعلیمات دولت متبوعه خود خواهد بود که روابط حسنه که اینقدر خوش بختانه بین مملکتین وجود دارد برقرار دارم و از دیدار هم .

اعلیحضرت شما تا بحال از نمایند خودتان در پاریس اطلاع دارید که فرانسیمچه در چه از پیشرفت روز افزون افغانستان در جاده ترقی خوش وقت است و میتوانم با اعلیحضرت شما اطمینان بدهم که با کمال اشتیاق درجات این ترقی درخشان را مشاهده خواهم نمود .

اینست احساساتی که از تقدیم نمودن آن در این موقع جلیل بحضور اعلیحضرت شما نهایت درجه خوشبخت شدم اجازه بدهم که علاوه بر آن آرزو های دولت جمهوری فرانسه را برای سلامتی شخص اعلیحضرت شما و دوام سلطنت بافتخار و مقدرات فوق العاده درخشان افغانستان تقدیم نمایم .

جوابیه اعلیحضرت هایونی

جناب وزیر مختار ! اعتماد نامه را که بواسطه آن جناب اجل رئیس جمهور دولت دوست ما فرانسه شمارا بوزیر مختاری خود بدربار ما معرفی نموده با کمال مسرت میگیرم . اظهارات دوستانه جناب سفیر که عیناً آن را حیات محبت دولت و ملت نجیبه فرانسه نسبت به افغانستان میتوان تصور کرد خیل اسباب محنویت ما گردید بخناب سفیر اطمینان قوی میدهم که همه گونه مساعدت ما و اراکین دولت ما را در تزئید و تشدید روابط صمیمانه دولتی با خود یقین نمایند احساسات سودت را که نسبت بدلت و ملت نجیبه فرانسه و جناب رئیس جمهور در قلب میپروردم اظهار نموده سعادت ملت فرانسه را آرزو دارم . امید وارم آقای وزیر مختار در حین اقامت خود در افغانستان بکمال محبت و مسرت بسر برند .

جنگك دنیا را تهدید میکند

جمع اتفاق ملل در ظرف ۲۸ اکت به تصمیم عمده گرفته است :
تحت الحماکی شامات را تصدیق نمود ، کتب مقدساتی کفرانسی اقتصادی بین المللی را انتخاب کرد و تصمیم گرفت با جمله مرجه تمام تر مقدمات خلع سلاح را فراهم نماید .

اینها تصمیماتی هستند که به عقیده بعضی حافظ صلح میباشند ولی این طور نیست زیرا که برجسته ترین این تصمیم ها فقط دو موضوع آخری است که عبارت از کنفرانس اقتصادی و خلع سلاح باشد.

اما کنفرانس اقتصادی بین المللی در نظر ملک قوی و پرطمع اروپا اهمیتی ندارد و همینکه یک تصمیمی به مخالفت هر یک از آنان اتخاذ شود فوراً بهانه ای پیدا کرده باز بنای ناخوش و نازیبگذارند اما تصدیق تحت الحمایگی سوریه اگر چه باعث شکایت اهالی سوریه شده اما عجلاناً کار گذشته است اصل دیگر که بنای صلح عالم بر آن قرار گرفته است مسئله خلع سلاح است ما ندانیم چگونه میتوان ملکهای را اساختن مواد نیمه پائی که مایه ثروت و تجارت اوست منع کرد؟

در سنه ۱۹۲۰ وزیر فلاحات المان هواپیمائی را مأمور امتحان یک کار رسمی کرد. این هواپیما به بهانه معدوم کردن حشرات موزبه جنگل گاز مذکور را در یک قطعه وسیعی زمین منتشر کرد و در ظرف چند روز عبور و مرور از آن زمین قدغن شد.

آیا ساختن چنین مواد هم قدغن میشود؟

آیا میتوان ملتی را از تجارت هوائی منع کرد؟ اگر منع شود که داد مظلومیت فلتک عبوق میرساند و اگر منع نکند که یک روز هواپیماهای تجارتی همه منع شده به شکل هواپیمای جنگی در میآید.

میان دول اروپا انگلیس از همه بیشتر طالب صلح است اما خودش چه میکند؟

دولت انگلیس مخدیه مشغول تهیه هواپیماهای بزرگ جنگی برای حمل و نقل سریع پاده نظام و تانکهای سریع السیر جنگی و غیره و غیره میباشد.

اینجا ملاحظاتی است که شاید در نظر بعضی احتمالی باشد اما حالا برگردیم به مناقشات سیاسی که بین دول اروپا میباشد. امروز در قطعه اروپا نکات چند مورد توجه است که هر کدام میتوانند در موقع خود باعث بروز جنگ شود مناقشات فرانسه و ایتالیا راجع به تونس هنوز خانه بیافه و اخیراً موسیو لینی در تونس مشغول تبلیغات فاشیستی شده است.

بالآخره مناسبات دو دول ایتالیا و فرانسه در بالکان بسیار تیره است و بیم آن میرود که بین این دو دولت در یوگوسلاوی جنگی درگیر شود.

کسانی که از حقیقت قضایا مطلع اند میدانند که این مسائل بسیار ناخوش و شورانی جمع اتفاق مثل قادر بحال آن نیست.

اما مسئله خلع سلاح که تازه در جراند میخوانید از المان شروع شده است.

المان که با آهمه خسارت جنگ باز خود را حفظ کرده است به این زودی تسلیم نمیدود و مخصوصاً جرالد المانی مکرر این عبارت زنده را مینویسد.

« آیا تقشیش یک عضو مجمع ملل نیک آور نیست؟ » بعضی از جراند دیگر المان راجع باین مسئله تندتر نوشته اند.

« چرا ما آنها دول اروپائی باشیم که مسئله خلع سلاح و تقشیش اسلحه در ما اجرا شود. اگر اعضای دیگر مجمع اتفاق ملل دارای قشون و اسلحه باشد پس ما چرا نداشته باشیم؟ این است که می بینیم هر قدمی برای صلح برداشته میشود سنگی جلو است و ورود المان هم در مجمع اتفاق ملل گرچه دارای آثار مهمه بود اما دانستیم که بمجرد ورود المان اسپانی خارج شد دول روسیه و ترکیه هنوز در مجمع اتفاق ملل نماینده ندارند و از طرف دیگر ناراض هم هستند و این است که دو تالی با هم سرگوشیها میگویند از طرف دیگر دول پگوشهای خود را نیز کرده اند که به پند از سرگوشیها چیزی می فهمند یا نه؟ در هر صورت امروز موانع مذکوره فوق العاده صلح ظاهراً محظر انداخته و اگر مجمع اتفاق ملل به اصلاح تمام آنها مرفق شود میتوان تاحدی اطمینان حاصل نمود. (شفق)

حوادث خارجی

تلخیص خبرها

انگلستان و بلشویکها

۱۸ جنسی - مستر ای. جی کوك از مسكو به لندن مهاجرت کرده اظهار نموده است که پالیسی او برای سال نو تجدید اتحاد مزدورها بشرط کار (۸) ساعت هم روزه خواهد بود.

غیرت چین

پاداشتی که دولت برطانیا در موضوع چین صادر نموده است چندی قبل (اوجین چین) وزیر امور خارجه کتون (مرکز ملیون چین) به کیلاک (وزیر امور خارجه امریکا) تلگرافی داده که:

« حکومت ملی شنیده که جواهر متحده امریکا خیال دارد مواد پاداش برطانیه راجع به تنفید فوری قوانین گمرکی زائد و نادیه بحکام محلی را قبول نماید. ولی شما باید بدانید که مطلب ازین شرایط اینست که دو ثلث محصول گمرکات را به

حکومت ما تادیه شود و فی الواقع این شرایط را قبول نمیدود و ملایم ترین جوابی که در جواب این سوال داده شده است « چرا ما چرا اینها را قبول نمیدود؟ »

حکومت ملی چین شهرهای هانکو، و چنگ هائیک و دیگر شهر بزرگ که مقرر سلطنتی و دارالحکومه ملی در آنی خواهد بود، تبدیل نام آرا هم به « وو هان » تحویل داده است. روزنامه های و متوالیاً از حرکت جهازهای جنگی برطانیوی برای چین ذکر میکنند. و از « تحمل » عساکر برطالیوی و از آن نکرده کار طوس، آنها را تعریف مینماید، خصوصاً در وقت غلبه هانکو، از قبیل معلوم میشود که هیجانهای عوام است چین را در برنمونه و ضبط نفس و اطاعت انظام آنها نیز علی قابل تقدیر است. اهمیتیکه دولت برطانیه به حفظ اموال و نفس خود میدهد و جدیت و مصارفیکه در این راه میکند، یکی از درسهائی است که باید هر دولت و هر ملت ازین بیرو واقعات تاریخی چین حاصل دارد.

فرقه عمال انگلیز راجع بمسائل چین وضعیت طرفدارانه بلایون چین گرفته اند. و عودت جهازها و لغو کامیو تراسیون با اشرافان مطالبه و ارتقالات کامل چین را حق جائز نش ثابت میکنند.

عجیب است که در مناطق مختصه فرانسه و ژاپون هیچ گونه شورش نیست، ولی در منطقه برطانیوی شرکتها و بانگهای انگلیسی را مردم تصرف کرده و از جزایر کونسوگری برطانیوی جدا (بوبین جیک) را نیز قرو آوردند.

ترقی طیاره ها در هند

اناران طیاره در هند خیلی ترقی مدهتی کرده است، تقریباً راه قاهره - کراچی بکار خواهد افتاد. سرسبیل هوا و وزیر وزارت طیران برطانیوی بهند بواسطه طیاره میآید.

کشتگان سپورت

هر در کوه البس در اناسی بارهای زمستانی بسبب یک ران کویع هلاک شدند.

(ریف)

از زندگانی ریف و دوام محاربه آنها اطلاع دارم. و از شورشات شان برهسانیوی ها نیز خبر مبشری میرساند.

(شام)

هزیمت دروزها و نجات علی الطریش پاشا بسبب اسب خوبی که داشت. از خبرهای بیروت است.

(جاوا)

از جاوا اطلاع رسیده است که در پیدانک نام خطه سفاترا اعدام مترغنه شورشیها در سلنک ردمما اعدام شد. حسب خبر تازه یکصد نفر انقلابی هلاک و بجز صد نفر گرفتار و زبانی هم تسلیم شده اند ولی شورش بکلی سقوط نکرده است.

(ریوتر)

۲۲ جنوری ۱۹۲۷ ۲ دلو ۱۳۰۵

اطلاع بیکن واصله برسلز مظهر است که وزیر مختار بلژیک در خصوص اختتام معاهده اولیه چین و بلژیک و معطلی اقداماتیکه دولت به بعض عدلیه بین المللی هیک برخلاف مملکت چین پیشنهاد کرده بود. بوزارت خارجه چین یادداشت فرستاده است.

اطلاع جدید بیکن تصدیق می نماید که مواد معاهده جدید دولتی بلژیک و چین تحت غور و مباحثات شود وزیر خارجه بیکن و وزیر مختار بلژیک مقیم بیکن میباشد بلکه مشار الیه راضی شده است برای اظهار تعلقات دوستانه و حفظ حقوق اقامت اتباع خود علاقه مخصوصه بلژیک واقمه ناسین را بحکومت مرکزی تحویل دهد بنابراین کو تشکری از نماینده دولت بلژیک نموده است.

اطلاع بیکن راویست که در اکثره ولایات سمت غربی اشتهاارت مخالفت مذهب عیسوی عموماً توریع کرده شده. بلکه به سیانفر و دیگر مقامات عوام نسبت به مجالس عید میلاد عیسی و جلوس های مذهبی بی احترامی نموده در بعضی کلیساها را شکستند.

اومیلی تا حال در هانکو اقامت دارد بیان کرده میشود که اقدامات عسکر بحری یا قضائی بر برطانیا تماماً برای تحفظ جان و مال اتباع بر برطانیا بعمل میآید و هر گرنخیال مخالفت چین محول کرده نشود. و این صحیح است که اکثر خواهشات حکومت ملی قابل قبول میباشد. اما به تحویف و جبر هیچگاه پیش برده نمیتواند.

سه جهاز جنگی بمعیت یک جهاز صلیب احمر (برای معالجه نقری جهازها) امروز بسوی چین حرکت نموده اند و ولایتها فقط برای تحفظ جان و مال اتباع خارجی فرستاده شده.

به تعجب اشاعت این اطلاع که کندی بحره بر برطانیا هجوم مخالفان خود (مظالمه هانکو) را می آنکه یک گله ۴۴ زبان

اطلاعات مهمه اخباری

مستملكات انگليس در مصارف انشاء آت قرار گاه بحری سنگا پور اشتراك نميکند .

دایرة تجریات عمومی کنفرانس امپراطوری برطانیایه به مناسبت « مسئله مدافعه از امپراطوری » يك ابلاغیه رسمی نشر داده است در این ابلاغیه از همه بیشتر قضیه سنگا پور جالب توجه است چنانچه کلیه مرخصین کنفرانس بیان دادند که او شان به هیچنوع نمیتواند برای این مطالب پول بدهند رئیس الوزرای استرلیا بر این مسئله با فشاری نموده اظهار داد که مقرران حکومت مکداند راجه به تمویق انشاء آت مستقر بحری سنگا پور حکومت استرلیا را وارد ساخت که يك پروگرام پنجساله جهت تعمیر جهازات جنگی با ۳۶ میلیون استرلینگ ترتیب یابد لذا حکومت استرلیا نمیتواند مکرراً زیر بار مصارف قرارگاه بحری سنگا پور رود . (از جریده دیوچی انگلستان) (تستانگ برلن - ۴ دسمبر)

معاهده تأمینات بین ایتالیا و البانیا

بتاریخ ۲۷ نومبر ۱۹۲۶ در تیرانه از طرف « بارون الوسی سفیر ایتالیا » و حسین بیگ وزیر خارجیه البانیا يك معاهده معاونت و تأمینات بسته آمده است که حسب آن طرفین متعهد شده اند که اخلاص به استقلال سیاسی ، حقوقی ، مملکتی ، حکومت البانیا سبب اخلاص به مصالح متروکه سیاسی طرفین خواهد بود - وزرای مزبور برای مودت متقابل و تشریک مساعی دوستانه جهت تحفظ این مصالح مشترک و بعلاوه که هیچگاه بادیول دیگر معاهدات سیاسی وعسکری که مخالف این مقرران باشد عقد نکنند متعهد نمودند حکومت ایتالیا و البانیا غیر از این مفاهمه کردند که مسایل متنازع فیه که بطریق معموله دیپلوماسی تصفیه نتواند شد یکی از محاکم مجمع بین الملل که (برای اتمتله مقابله دیگری زیر نظر است) تقدیم شود معاهده مذکور برای پنجسال بسته آمده و میتواند پس از اعلان یکساله فسخ شود نسخه های مصدقه در روم تعاطی شده و برای ثبت به ملت مجمع ملل تقدیم خواهد شد .

مطبوعات ایتالیوی بکمال فخر اشعار دارند که این پستد هفتم معاهده بین المللی است که از طرف موسیولینی عقد شده است ، عموم قارئین جراید مامسبوق اند که خود موسیولینی يك مرتبه برای تقسیم البانیا اقدام کرده بود ولی حکومت (بلگراد صربستان) به تخریک او موافقت نکرده بود حالا که در این ماه های اخیره مناسبات بین الدولی روم و بلگراد عوض اینکه خوب شود بنزه گمی بخود گرفته است پس میتوان گفت که

الواقع معاهده مزبور بیشتر بر علیه اعمال حکومت صربستان توجه شده است جریده مسیره در میلان بیان میکند که البانیا را از هر طرف دشمنانش احاطه کرده اند و ایتالیا یگانه دوست و است این هم تا يك اندازه صحت دارد زیرا ایتالیا امروز به لطیفیت به سبب فقدان مودت متقابل در بلگراد به تحفظ استقلال البانیادی علاقه است این وضعیت آنوقت تغییر میتواند یفت که هر گونه نفوذ قوم کرادات یا سلووی از حکومت یوگو سلاویا صربستان مرتفع شود . مضمون معاهده :

- (۱) ایتالیا و البانیا متعهد میشوند که هر نوع مداخله که مخالف استقلال حقوقی و مملکتی و سیاسی البانیا توجیه شده آید منافی با مصالح مشترکه سیاسی طرفین خواهد بود . (۲) برای تحفظ مصالح متذکره طرفین متعهد میشوند که یکدیگر قانون و تشریک مساعی متقابل نمایند همکذا - طرفین متعهد میشوند که بادیول دیگر هیچ قسم معاهده مساعی یا عسکری که سبب اخلاص منافع فریق ثانی بتواند شد عقد نکنند . (۳) طرفین متعهد میشوند که کلیه مسایلیکه مورت افتراق طرفین شده و به مذاکرات دیپلوماسی تصفیه نتواند شد بیک محکمه مجمع ملل تقدیم نمایند و توضیحات این فقره در يك معاهده جدا گانه که به آتیه قریبی بسته خواهد آمد تشریح میشود - (ماده چهارم) این معاهده تا پنج سال مرهی خواهد بود و بعد از انقضای یکسال موافقت طرفین فسخ و یا تجدید میتواند شد . (۵) معاهده مصدقه برای ثبت به مجمع ملل تقدیم خواهد شد و نسخه های مصدقه در روم ماماطی میشود . (۶)

خلاصه زندگانی ناپلیون

اول

(تمهید)

(۱)

اوراقی حوادث روزگار و تاریخ حیوة بشری بمان نشان میدهد که گاه گاهی دست طبیعت یا برای اظهار قدرت الهی و یا بجهت تبدیل و توسیع امور و افکار عمومی اشخاص خارق العاده تاریخی را بایک قوت فوق تصور برمی انگیزاند که آن اشخاص بواسطه اطوار و افکار عالی خود بیکاره حظ سیر عالم و نقشه حرکات يك دنیا را تبدیل کرده تغییرات کلی در ترتیبات زندگی عالم میدهند و بالاخره با آن همه قوت و نبوت عظم و استقامت شایان تقدیر میدان مبارزه جهان و عرصه کشمکش حیواترا

(خاتمه بغاوت در البانیا)

سفارت البانیا در روم اعلان کرده است که بغاوت در البانیا شمالی بکلی ختم شده باقی ها از شهر « بوکه » خارج شدند و این واسطه مواصله با پایه تخت سفوطری سر از نو قائم شد چون تحت این اطلاع از منابع بلگرادی نیز تأیید و تصدیق شده لذا حقیقت دارد ، جراید خور نان دی ایتالیا ، تریسونه ، لیورر نودی ایتالیا ، متفقاً به مناسبت عقد این معاهده مودت با البانیا اشعار مینمایند که این دو باره نبوتی است برای متانت ارادت مصالحت ایتالیا و هیچ دولتی این اندازه مودت نمیده است ، طوریکه ایتالیا در عهد حکومت موسیولینی عقد کرده است ، بین موسیولینی و احمد ژو غوبک رئیس جمهور البانیا به مناسبت عقد معاهده مودت تلگرام های صمیمانه مبادله شده موسیولینی به تقریب سالگت چهاردهم استقلال البانیا تبریکات خود را تقدیم داده است . (۱)

(عوامل تازه کدورت در بلقان)

معاهده بین ایتالیا و البانیا

معاهده مودت بین ایتالیا و البانیا که راجع به اعضای آن اداره استخبارات « انجینا ستفای » اطلاعات داده است بلا قاصه يك کشیده گمی مهمی بین ایتالیا و سود سلاویا (صربستان) تولید نموده است وزیر خارجیه صربستان « ریشچ » بالذات اظهار نموده است که این معاهده حاوی يك اهمیت بزرگی است از طرف ارباب حل و عقد صربستان گفته میشود اهمیت این معاهده از آنجا است که بکلی حمایت ایتالیا را بر حکومت البانیا

ناگهان وداع ابدی گفته در کرداب بحر فنا مستغرق و معدوم شده میرود .
ای . علم طبیعت دریای مواجی را مانند که گاه گاه در جزو امواج خود صدفهای گوهر گران بها بساحل افکند و باز بواسطه همان موجها بیرون افکندهنی خود را بدرون فروربرد .
خلاصه یکی از آن جمله اشخاص قوی الشکیمة که قسمت عمده از تاریخ قرن هجدهم علم را بخود مشغول ساخته و موضوع بحث ما در اینجا است همانا شخص شخص (ناپلیون) ناپلیون اول فرانسوی است که در طرف مدنی اندیشه تنها افکار و کردار او قطعه اروپا را احاطه کرده بود بلکه سبب شهرت و عظمت و فتوحات عالی اش قطعات جدیده سایر را نیز به تزلزل در انداخته و چشم طلبان را بخود متوجه و نگران ساخته بود .

نشان میدهد و این معاهده سبب اخلاص دوستی سرستان تصور میشود این معاهده نه تنها بر علیه روح میناق مودت ایتالیا و سرستان توجیه شده است بلکه معاهدات بین ایتالیا و سرستان را که محافظه استقلال البایا را تضمین نموده بودند بدرجه صفر میرساند ، نیز از آنیه که به این مناسبت افکار عمومی همچنین فکر ، اشعار شده است محافل سیاسی بلگراد به نسبت این معاهده خیلی برافروخته اند . وزیر خارجه « رنچ » راجع به این مسئله به شاه یوگو سلاویا اطلاعات داده و احتمال زیاد يك كدورت بزرگ با ایتالیا موجود شده است .

(برلن تاگی بلات برلن)

« کنفرانس دیپلوماسی در انقره »

نمایندهگان ترکی مقیم ممالک خارج برای يك کنفرانس دیپلوماسی به انقره دعوت شده اند سفیر کبیر ترکیه در ایتالیا سفیر کبیر ترکیه در یونانستان قبلاً وارد انقره شده اند و سفیر ترکیه در لندن و پاریس هنوز در سفر مسافرت اند مطبوعات ترکی این تکلیف را پیش نهاد کرده اند که شهر استانبول به مناسبت تعریف خدمات کمال پاشا بنام او موسوم شود امین شهر استانبول بیان کرده که به عقیده او هیئت اعضای بلدیہ اگر این تکلیف باو شان شود قبول خواهند کرد .

(جریده دیوجی الگهان استانگ برلن)

« انجام فرقه مخالفین ترکیه »

(رفت پاشا از مبعوثیت صرف نظر میکند)

به تقریب اجتماع مجلس ملی ترکیه از هر جانب انتظار برده

با بران شرح ذیل را که در ضمن یت رساله ترجمه شده است برای مزید اطلاع قارئین محترم ترتیبوار نشر می نمایم تا مر خوانندگان عزیز را از احوال حیات و زندگانی این مهدزی تاریخی اعنی (ناپلیون بوناپارت) آشنائی حاصل آمده باشد .

در سال ۱۷۶۹ مسیحی مطابق سنه ۱۱۸۳ هجری در شهر (آژیسیو) (Ajaccio) پای تخت جزیره (کورس) (Corse) (ناپلیون بوناپارت) متولد شده پدر او در آنجا بسمت وکیل دعوی زندگانی و تحصیل معاش کرده است .

تربیت اولیه بوناپارت بهمت و مساعدت هموی او (آرشدیاکر) (Archidiaer) (آژرید) یعنی کشیش بزرگ آن شهر بصل آمده و با مت گشت که در سال ۱۷۷۸ ناپلیون

میشد که فرقه مخالفین مجلس ترکیه چه رنگ و وضعی اختیار خواهند کرد علی الظاهر این حزب از قریب یکسال است لغو شده و اعضاء آن در محکمه استقلالی به جرم سازش سرنا محاکمه شده بودند به گروه پاشاها بیشتر افکار متوجه بوده زیرا در این حزب اشخاص مهم ترکیه شامل بوده منجمله رفت پاشا بوده اند که از چند ماه است مکتوبی بریاست مجلس ملی فرستاده و دران از مبعوثیت خود در مجلس ملی صرف نظر کرده است در نتیجه مذاکرات طولانی این استعفای رفت پاشا به اتفاق آراء و صدای کف زدن ها منظور شد .

(جریده برلن تاگی بلات برلن)

(جبارت شجیمانه دو نفر طلبای افغانی)

« در جرمنی »

دو نفر شاگرد افغانی خوش قلب - رئیس کل اداره پلیس برلن تشکرات و تمجیدات قلبی خود را به دو نفر شاگرد افغانی که در مدرسه « پش تر فلا » تحصیل میکنند و یکی از آنها عبدالرشید نام دارد ۱۹ ساله و دیگری صفدر علی ۱۷ ساله بوده است اظهار داشته این دو نفر در ۲۰ جولانی ۱۲۶۶ کنار دریای بالتیک در شهر موسوم به سین گت با کمال جدیت و جبارت می کردند که المانی ۲۸ ساله موسوم به بارو مکه را که متخصص جنگل بوده در آب افتاده بود از خطر غرق بجان دهند این دو نفر بجه (۴۰۰ متر) در آب بجز شنا کرده اند برای اینکه شخص موصوف را از خطر نجات دهند و بالاخره

را با برادر بزرگش (ژوزف) مدرسه ابتدائی (اوتون) (Autun) فرستاد و در ۲۳ ماه مارس سنه ۱۷۷۹ مسیحی مطابق سنه ۱۱۹۲ هجری مدرسه (برین) (Brienne) داخل شد چون از زهائی کورس (کورس جزیره ایست واقع در سفید که در سنه ۱۷۶۸ زنها بفرانس و گذار کردند و تقریباً دارای سصد هزار سکنه میباشد) بود و بضاعت و استطاعت لایقی نسبت طرف ایذا و استهزا همه شاگردها واقع شده بود . لکن فوت عقل و پشت کار فوق الماده که داشت او را در میان شاگردان مخوفی سرسنان کرده و عقده اغلب ملین در باره او بران بود که اگر تحت و اقبال با او مساعدت کند ترفیق خارق العاده در عالم خواهد کرد .

باقی دارد

ادبی و جرئت مانع خواهد بود . من امروز با کلمات استبداد و ظلم باشما رفتار نمودم و شما يك كله برضد من اظهار نکردید این است که بواسطه همین اخلاق من شما را توبیخ و سرزنش میکنم . این مثال را حفظ کنید و در دوره زندگانی خود تان سر مشق قرار دهید .

سیس معلم شرحی برای شاگردان راجع بظلم و عدل اظهار کرده و آنها را فهماند که هیچوقت نباید زیر بار ظلم و استبداد بروند . (ترجمه از شماره ۱ = سال ۳۳ مجله الهلال)

قل از خورشید

ادبیات ملی

بر خاطر قارئین گرام پوشیده نیست که از زمان دراز نیست حتی میتوان گفت که بعد از (سراج الاخبار افغانیه) به ادبیات ملی هیچ توجیحی در امان افغان داده نشده است ، و هر وقت که در امان افغان اشعار لطیفه از جراند محترم ایرانی رعایت گرفته شده است ، بطبع کوهی ما سازگار نیامد و ادبیات که با شیوه ولهجه مخصوصه خود ما باشد نشنیده و نشنوانده ایم . سبب این محرومیت فقدان التفات ارباب قلم و سخن خود ماست ، ما نزدیک است از استغنائی ، مستغنی ، و قهر ، قاری ، و پستاب ، از معتزلی « پریشان بود سلجوق بود غبار ، و بصل ، شویم . بس است عذر یکطرفه بیست . امان افغان باز میخواهد با جمله قارئینش منعم گردیده و صاحب سخنان محترم را دعوت بر کار آمدن بدهد ، تا باز احساسات آنها روح حقیقی ما را تربیت و نمو بدهد .

برای همین مطلب اراده داریم گاهی مسابقه ها و مبارزه ها ادبی حسب خواهش یکمده محترم از قارئین بر طرح نمایم . امید است دعوت ما اجابت یافته و این سکوت گمراهی خفته پذیرد .

اثر طبع يك خانم یازده ساله

داستان زنبور با کبوتر

یکی داستان گفت دلشوری

که میگفت همواره از داوری

که زنبوری افتاد روزی در آب

شد از بیم جان سخت اندر بناب

به پهلوی آن جوی بدیک درخت

که شهمان بیی زیر او برده رخت

موفق شده او را بساحل کشیده اند اگر چه خیلی دیر بوده سالی زیادی که برای بحال آوردن نموده شده بی مورد بوده است . (جریده برلن لکال آنسابگه)

بل ! مسلم است افغانهای شجاع و فدا کار . که صفای روح و عواطف باک نوع پرستی شان وقف خدمت بشریت است گر چه در هر نقطه و قطعه دنیا باشند داد شجاعت و فدا کاری و هنری بشری خود شان را داده و میدهند .

تقریب جدید در فن تعلیم

معلمی در سر کلاس از یکی از شاگردان يك مسئله سؤال نمود شاگرد جواب متوسطی بمعلم خود داد تا کاه معلم شروع کرد بزر کردن شاگرد و با يك لهجه تندمی باو گفت : « شما مستحق نمره صفری هستید ، بعد همان مسئله را معلم از شاگرد دومی سؤال کرد دومی جواب مصیب و خوبی بیان کرده و از اولی بهتر پاسخ داد معلم باز با همان صوت خشن و حالت غضب آلود خود گفت : « تو هم مستحق نمره صفر هستی ، بالاخره معلم مسئله را از تمام شاگردان سؤال نمود و شاگردان هم جوابهای صحیح و قریب بصحیح باو میدادند ولی معلم هیچ چیزه غضب آلود خود را تغییر نداده و با کمال خشونت بهمه میگفت : « شما مستحق نمره صفر هستید ، در صورتیکه وجه خطا را هم هیچ برای آنها بیان نمیکرد و خوب و بد همه را مورد سرزنش قرار داده و همه آنها نمره صفر میداد در اینوقع کلاس را يك سکوت عمیق فرا گرفته و هلك از صورت تمام شاگردان پریده و از حرکات عجیب معلم خود تمام سیکدیگر نگاه میکردند ولی در عین حال از غضب شدید معلم بطوری ترس و وحین آنها را احاطه کرده بود که هیچکدام جرأت اظهار يك کله ای هم نداشتند بگفت معلم در همین موقعی که شاگردان را اضطراب فرا زده بود از روی تأنف دست را بر جلو خود محکم زده و روی خود را بپشت گردان نموده و بانها بیانات ذیل را خطاب کرد (با استناد شما همین است)

من از جن و خضوع و تسلیم شما در مقابل آثار ظلم خیلی متعجبم !

شما چگونه طاقت آوردید که زیر بار استبداد بروید ! و يك چنین ظلمی را چگونه تحمل نمودید بدون اینکه هیچ يك از شما صدای خود را بشکایت بلند کنید ؟ آیا در آیه هم زندگانی شما بر همین اخلاق و همین رویه خواهد بود ؟ هیچ شکی نیست که يك چنین اخلاق شما را در دوره زندگانی از شجاعت

نشسته بشاخش یکی فاخته
 زقید جهان خود رها ساخته
 چه زنبور خود غرقه در آب دید
 عطای الهی بفکرش رسید
 سر خود بر آورد بر آسمان
 که جوید مدد از خدای جهان
 بیک شاخه دید یک فاخته
 ندیده مر او رانه بشناخته
 بیامد بفکرش که در آترمان
 کمک جوید و استعانت از آن
 بگفتا که ای شاه پرندگان
 بکن رحمی آخر بر این ناتوان
 مرا زین غم و محنت آزاد کن
 ز همراهیت خاطرم شاد کن
 چون فاخته حال زنبور دید
 پیدمختیش سخت رحم آورد
 پنداخت برگی در آن جوی بار
 که زنبور در رویش آید کنار
 جو زنبور شد روی برگ درخت
 برون کردش از آب یاری محنت
 خود ارست آنکه بریدن گرفت
 سوی لانه خود رسیدن گرفت
 چون جنگل و مهزنجیر داشت
 هم آهوه هم مرغ و هم شیر داشت
 قضا را یکی گرد نجیر گیر
 بهر مند و فرزانه و شیر گیر
 بیامد که شاید شکاری کند
 دران مهزگه کارزاری کند
 نگه کرده هر سوی آمد سخت
 یکی فاخته دید روی درخت
 خدا را از شادی ستودن گرفت
 زیر درختی دویدن گرفت
 همدا یکی خویش هشبار کرد
 به تیر و کمان عزم بیکار کرد
 بزه نولک بیکان چه دلخواه شد
 ازین قصد زنبور آگاه شد
 بدید آنکه وقت تلافی رسید
 بقصد تلافی زجا بر پرید

فروید آمدو پای مهتر گزید
 که دل در بر گردیل بر درید
 دران وقت آگاه شد فاخته
 که صیاد بهرش چه کین ساخته
 جو صیاد را نیش برزد پسا
 تکان خورد از آن تیر او شد خطا
 چنین است پاداش خوبی بدهر
 سزا میدهد خواه کین خواه مهر
 بروید همان نخم کش کاشی
 اگر قهر باشد اگر آشتی
 همنانا تو همواره نیکی نمایی
 که نیکی رساند جزایبت خدای
 تو تا می توانی به بیکی گرای
 که جز نام نیکت نماند بجای
 بنوع بشر یارو خوش خواه باش
 ز قهر خدائی تو آگاه باش
 که هر چه بکاری همان بدروی
 اگر کار گر یا اگر خسروی
 مرا این داستان گفت پورا ندخت
 که از بد کسی هیچ امن نخت

(شرایط درج کردن اعلان ها)

از اهالی داخله و خارجه سوداگرانی که مال تجارتنی و
 و صنعتگرانی که صنعت خود شانرا در (امان افغان) اعلان
 و اشتها کردن میخواهند و یا دیگر هر رقم اعلان و اشتها بیکه
 باشد از قرار شرایط ذیل درج و شایع میشود ؛
 اعلانیکه در متن اخبار از بیکار تا به پنج باز نشر و شایع
 شود بر سطر ۱ یک رویه کالی (که معادل یک فرانک است)
 اگر از پنج بار بیشتر نشر کردن خواهند فی سطر یک قرآن
 یعنی بی رویه کالی اجرت گرفته میشود اعلانیکه در صفحه
 آخری درج شود از یک بار تا به پنج بار فی سطر یک قرآن
 یعنی رویه کالی و اگر از پنج بار بیشتر نشر کردن خواهند
 فی سطر سه شامی یعنی ربع رویه اجرت گرفته میشود .
 طول سطر یک ستون اخبار ما (۴ - اینج - ۴ سون)
 می باشد در هر کله شخصی اعلان خود را عمادیا تا یک سال
 نشر کردن خواهد و وجه یک ساله را پیشکی ادا نماید از
 اعلانات معارفی نصف اجرت گرفته میشود